

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVĂR ȘI LUMINĂ

JUSTIȚIE ȘI LIBERTATE

Prim-Redactor: A. NENOVEANU

Director: PETRE BORS

Proprietar: E. I. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 lei
Pe 6 luni 16 »
Pe 3 luni 8 »
Studentii plătesc pe jumătate.
Pentru streinătate se adaogă portul.

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUBURESCI
Strada Colței, No. 10.

Un număr vechi 2 lei.

Administrația roagă pe d-nii abonați să tină seamă de sacrificiile ce face prin îmbunătățirile aduse acestui ziar și să bine-voiască a-și achita abonamentele, unii fiind neplătiți pe câte unu și doi ani.

S U M A R :

Curtea de Compturi, Competință. — Controlorii Statului de d-nu P. Bors.

Codul Comercial: Acțiunea în Simulațiune (urmarea 35), de d-nu C. N. Toneanu.

Jurisprudența Română:

Curtea de Casație, secția I: *Ministerul Domeniilor cu I. A. și Maior P. A. Ritoride.*

Curtea de Casație, secția II: *Meyer Lustgarten cu I. Șloimovitz și D. M. Gavrilescu.*

Idem: *Procurorul General al Curței de Apel din Iași cu martorii duelului dintre Alex. Medvey și Eugen Brudtchi.*

Tribunalul Ilfov secția comercială: *Ioel Rosentzweig cu I. Liebllich.*

Tribunalul Ilfov Secția II: c. c. : *Elena Nicolescu cu C. N. și Luisa Badovici.*

CURTEA DE COMPTURI

Competință — controlorii Statului

Curtea de Compturi este suprema instanță în materie financiară; de aceea, cu drept cuvânt, se intitulează Inalta Curte. Incasările și cheltuelile publice ale tuturilor administrațiunilor publice, ministere, județe, comune, stabilimente de binefacere, pioase și religioase, regii, căi ferate, etc., fac obiectul cercetărei și judecării de către această Inaltă instanță financiară. Casierii generali de județe, casierii centrali, casierii generali de regimente sau de corpuri de armată, casierii telegrafelor și poștelor, casierii stabilimentelor publice, d. e. casa de dotațiune a oastei, casa de depunere, și în fine ori-ce contabile, chiar și acei neautorizați, dar cari s'ar fi amestecat în mânăuirea banilor publici, toți fără

distincțiune sunt justițiabili acelei supreme Curți. Competința ei este anume determinată prin art. 15 și 38 din legea sa organică. Așa dar competența ei este limitată anume la casurile precitate prin art. 15 și anume la persoanele indicate prin art. 38, adică la *contabilii și mănuiitorii de bani publici*. Dispozițiunea acestor texte de legi este limitativă și restrictivă, așa că este inadmisibile a se estinde preste aceea limită, și a cuprinde și alte persoane de cât contabilii.

Curtea de Compturi când judecă și statuează dă hotărîre ca și instanțele judecătorești, dobândind autoritate de lucru judecat, rămîind definitivă și esecutorie. Agenții fiscali sau portăreii, după natura sentinții, o esecută prin aplicarea legii de urmărire. Totuși, întru cât se poate întempla, că unele din hotărîrele sale să fie date prin violarea legii, sau călcare de forme esențiale, sau prin escese de putere, legea sa organică a prevădut în art. 22 mijloace de remediare a acestui rău, acordând, fie fiscului și administrațiunilor publice, fie celorlalte părți interesate în proces contabil sau garanți, dreptul de a le ataca în termen de trei luni de la primirea copieii de hotărîre cu recurs la Inalta Curte de Casațiune. Ast-fel această supremă instanță judecătorească are dreptul de a controla hotărîrile Curții de Compturi din punctul de vedere a respectului legilor, și constatând călcarea de lege sau de forme să le caseze pentru a face ca Curtea de Compturi să reintre în lege.

Naște chestiunea, să fie oare și controlorii Statului justițiabili Inaltei Curți de Compturi? Spre exemplu, un perceptor al Statului, care este mănuiitor de bani publici, și care este pus prin lege sub controlul casierului general de

județ și sub acea a controlorului, sustrage o sumă de bani. Quid? Art. 63 din legea constatărea și perceperea contribuțiilor impune ca datoriă casierilor generali, inspectorilor financiari, controlorilor și altor delegați ai ministerului de finanțe să facă imediat constatarea, și procesul-verbal redactat de acești funcționari face o presumpțiune legală în justiție, neputând fi combătută prin nici o probă alta de cât înscrierea în falș. În virtutea acestui act de constatare, percepătorul având avere va fi executat cu legea de urmărire. Dar fiind-că adese-orî averea percepătorilor nu poate acoperi deficitul provenit din delapidare, aceiași lege prin art. 65 a pus răspunderea chiar asupra menționaților funcționari superiori de control, din a căror avere Statul are dreptul de îndestulare, dacă până într'un an de la data constatărea nu s'a satisfăcut din averea percepătorului reliquator. Apoi chiar art. 87 din legea comptabilității generale a Statului prescrie expres atare responsabilitate, care incumbă funcționarilor specialmente însărcinați cu supravegherea contabililor, îndată ce s'ar stabili că ei au lipsit de a face la timp cuvenita verificare. În fine această răspundere se pune anume pentru controlori prin art. 26 a instrucțiunilor privitoare asupra îndatoririlor lor. Nicăierea însă nici prin legea comptabilității generale, nici prin legea constatărea și perceperea contribuțiilor, nici în fine prin legea de urmărire, nu se arată nici se indică în un mod formal modul cum Statul poate să se îndestuleze din averea controlorilor.

În ceia-ce privește pe casieri, directori și comptabili, Curtea de Compturi are dreptul să cerceteze compturile lor și să hotărască, după care rămân a fi executați cu legea de urmărire. Nu tot așa și pentru controlori, cari nu sunt comptabili și mănuitoři de bani publici, ci numai niște agenți de constatare, de control și de urmărire.

Atribuțiunile acestora, precum se arată prin art. 2 al instrucțiunilor de serviciu, sunt de a cerceta dacă toți contribuabilii sunt trecuți în roluri, de a inspecta casele de percepțiune, de a constata deficitele și sustracțiunile, de a urmări pe debitorii Statului, în fine de a executa hotăririle Curții de Compturi, de a aplica sechestră și a efectua vîndarea averei debitorilor. Atâta variate atribuțiuni de verificare și de urmărire, nimica însă de mînuire de bani publici.

Aceste sunt motivele puternice care a autorizat pe Inalta Curte de Casațiune secția II-a de a statua, în sensul celor ce avem onoare a susține, prin următoarea decisiune No. 27 din 23 Ianuarie 1891, relativă la recursul controlorului N. Greceanu, în procesul cu Ministerul de Finance, și pe care o reproducem aici în resumat :

«Că Statul nu poate urmări pe controlori de cât pe căile ordinare pentru sustragerile saŭ de-

lapidările săvârșite de percepători; că Greceanu în calitate de controlor fiscal năfiind mănuitoři de bani publici, nu'i este aplicabile legea de urmărire, care privește numai pe percepători, casieri și comptabili; că de și în adevăr, în virtutea art. 65 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor, controlorii sunt răspundători cu averea lor pentru ori-ce sustrageri comise de percepători, când ele provin din neglijența lor; dară întru cât nici prin această lege, nici prin legea de urmărire, nu se arată formal modul cum trebuie să fie urmăriți, Statul nu poate avea în contra lor, pentru a'și satisface drepturile sale, de cât calea indicată de dreptul comun».

Tot ast-fel jurisdicțiunea Curții de Compturi este inaplicabilă controlorilor, căci competența acestei supreme instanțe este limitată numai asupra compturilor comptabililor publici, între care controlorii nu pot fi prenumerați. Pentru Ministerul de Finanțe, rămâne intact numai dreptul acordat de art. 87 din legea comptabilității generale a Statului, ca să obțină un decret regal motivat prin care să fixează partea deficitului pentru cât 'l face responsabil, și numai în atare cas controlorul are rezervat dreptul, când se crede lesat, a casa îndreptarea de la Curtea de Compturi. În afară de aceasta, Inalta Curte de Compturi nu are nici o atribuțiune de la lege a se ocupa de responsabilitatea controlorilor, care în lipsă de un test formal de lege cad sub jurisdicțiunea instanțelor comune. Inalta Curte de Casațiune Secția II-a, a avut ocaziunea a se pronunța în acest sens, în ziua de 28 a le expiratei lunii Februarie, asupra recursului făcut de *Neculai Vișinescu, controlor*, în contra decisiunii Curții de Compturi Secția I, No. 113/92, pe care a casat'o, și o vom da publicității în numărul viitor al ziarului.

Petre Borș.

CODUL COMERCIAL

Doctrină și jurisprudență asupra fie-cărui art. în parte, în compuneri cu articolele corespunzătoare ale legislațiunilor străine

DE

C. N. TONEANU

Advocat (Gatafș)

(Urmare 35')

B) Acțiunea în Simulațiune.

IN DREPTUL COMERCIAL

207. — În materie de faliment acțiunea Pauliană se exercită conform principiilor expuse mai sus ca și în materia civilă, la care ne trămite art. 721 cod. co-

) A se vedea numărul precedent.

mercial. Asemenea și acțiunea în simulațiune este lăsată intactă și conform art. 1 cod. comercial, trebuie să aplicăm regulile ordinare ale codului civil.

Cu toate acestea, fiind-că suntem în materie de faliment, trebuie să ne dăm compt de către cine se poate exercita acțiunea în revocațiune? Poate fie-care creditor în parte să atace actele frauduloase făcute de falit sau nu? Evident că nu, pe cât timp falimentul institue un reprezentant al masei credale, sindicul, singur în drept a reprezenta pe toți creditorii în interesul acestei mase, și prin urmare tot el este ținut să dovedească și fraudă. Indată însă ce încetează starea de faliment, atunci fie-care creditor reîntră în drepturile sale individuale și prin urmare renaște pentru fie-care creditor în parte dreptul de a intenta această acțiune ¹⁾.

208 — Ce probe se cere pentru exercițiul acțiunii Pauliane în materie de faliment? Conform art. 721 cod. comercial, combinat cu art. 975 cod. civil, actele făcute de falit în ori-ce timp ar fi fost, pot fi anulate, și în asemenea cazuri este admisibilă ori-ce probă: martori și chiar presumpțiuni. Așa de exemplu, este presumpțiune de fraudă, faptul că falitul a trecut prin vândare un imobil al său altei persoane, care și acesta în aceeași zi la trecut prin vândare soției falitului ²⁾.

Din contră este o presumpțiune că nu este fraudă, că averea nu este a falitului, și prin urmare că nu este loc a ataca o vândare a unei case făcută în timpul căsătoriei pe locul femeii falitului. Aceasta conform art. 492 cod. civil. Că chiar dacă s'ar fi construit casa cu banii bărbatului, este imposibil a se pune sindicatul unui faliment în posesiunea ei, independent de locul pe care s'a construit casele, căci chiar falitul n'ar fi putut avea de cât o acțiune pentru plus-valuta locului ³⁾.

S'a întâmplat cazul, ca sindicul falimentului să ceară instanțelor judecătorești ca sumele depuse de falit pentru asigurarea unui copial al său, să reîntre în patrimoniul masei credale, fără însă să se susție fraudă, ci numai pe motivul că această asigurare ar fi o donațiune care conform art. 814 cod. civil, nu este acceptată. O asemenea acțiune este inadmisibilă, suma de bani nu poate pentru acest motiv să reîntre în patrimoniul falitului. În adevăr, ori-care ar fi natura contractului de asigurare asupra vieții, art. 477 cod. com. prescrie că în cas de faliment al celui care asigură asupra altei persoane, suma asigurată rămâne în beneficiul persoanei desemnată prin contract, iar versămintele făcute se pot ataca numai atunci când sunt făcute în fraudă creditorilor, ast-fel că cestiunea de a se ști dacă contractul de asigurare asupra vieții este sau nu o donațiune nu presintă nici un interes în cas de faliment al celui ce a asigurat asupra altei persoane ⁴⁾.

209. — Ce vom zice de un gaj sau ipotecă constituite de debitor, care cunoaște că este insolubil, unui creditor chirografar, care de asemenea cunoaște insolabilitatea? Se poate ataca prin acțiunea Pauliană? Creditorul care consimte la un gaj sau ipotecă, pentru garanția unei creanțe preesistente, comite el o fraudă?

Cestiunea aceasta este foarte desbătută în doctrină și mai cu seamă în jurisprudența italiană. Ast-fel, Curtea de Apel din Genova ⁵⁾ decide că în civil conform art. italian 1235 (Rom. 975) acțiunea Pauliană

în acest cas este admisibilă. Curtea de Apel din Bologna ¹⁾ decide că este inadmisibilă acțiunea Pauliană contra creditorului care a obținut un gaj sau o ipotecă de la debitorul său pentru o creanță anterioară. Curtea din Genova menționată mai sus observă că „dintr'un punct de vedere general, care domină materia, sunt susceptibile de revocare, conform art. 1235 (Rom. 975) toate actele cari aduc o efectivă micșorare în patrimoniul debitorului, neescluzându-se inacțiunea sa care câte o dată poate să se resolve ca și acțiunea, în daune patrimoniale. — *In fraudem facere videri, qui non facit quod debet facere, Pavlo L. 4. Quae in fraud credit.* — Că dacă este adevărat că dreptul cel mai legitim al creditorului este acela de a face să fie plătit de ceia-ce i se datorește și de a îngriji ca creditorii licel vigilare ad suum consequendum (L. 21 Dig. de pecul.), nu este însă mai puțin cert că alături cu această regulă stă excepțiunea în virtutea căreia esercițiul acțiunii Pauliane nu suferă limitare ori de câte ori rezultă din natura actului și din scopul propus de contractanți, că afacerea constituită o fraudă relativ la cei-l'alți creditorii. Că o teorie deosebită nu se poate de sigur admite când e vorba de gaj sau ipotecă, și mai cu seamă de gajul constituit după ce debitul a ajuns la scadență: *si cui solutum quidem non fuerit, sed in vetum creditum pignus accepitur, hoc actione tenebitur ut est saepissime constitutum.* Așa zice Ulpian în frag. 10 § 13 cit. Și rațiunea este evidentă; de oare-ce în acest cas nepuțând creditorul (care nu primește ce i se datorează) se invoace maxima „*nihil creditor dolo facit qui suum recipit*“, constituirea gajului, înainte de ce se urmează soarta obligațiunii garantată, este prin sine însăși supusă la regulile generale, asupra revocării actelor frauduloase. Parte din doctrină, (avocatul Riseti) susține că plata făcută unui creditor nu poate în general să fie atacată pentru fraudă, și pentru aceasta se bazează pe art. 709 cod. comercial (Rom. 722), unde legiuitorul a avut trebuința de a declara expres în ce casuri plata datoriiilor ajunse la scadență se poate ataca pentru fraudă. Din acel principiu se deduce că în general creditorul care acordă un gaj sau o ipotecă pentru a garanta o creanță preesistentă nu comite fraudă și nu poate să se teamă de acțiunea Pauliană, chiar dacă a știut despre insolabilitatea în care rămâne debitorul, „*quum, cum zice Vaet, Ad. Pand. XLII tit. VIII, 18, absurdum et est iniquum creditorem eo tempore, quo ipsum creditum a debitore potest impune recipere non posse sibi pro debito securitatem pacisci*“. Ar fi după densusul resolubil gajul sau ipoteca numai când cei-l'alți creditorii prin acte judecătorești ar fi arătat deja intențiunea clară de a voi și ei să obțină plata creanțelor lor. Și găsește apoi că aceasta se confirmă prin art. 708 și 709 (Rom. 721 și 722) cod. comercial, de oare-ce pe când prin art. 721 legiuitorul declară că actele și plățile făcute în fraudă creditorilor trebuie să se anuleze în conformitate cu art. 975 cod. comercial, simte apoi necesitatea de a sancționa expres prin art. 722 nulitatea plăților, gajurilor, anticrezelor și ipotecelor, pe singurul fapt că creditorul cunoaște starea încetării plăților. Aceasta însemnează că în spiritul legiuitorului o atare cunoștință nu ar fi suficientă pentru esercițiul acțiunii Pauliană, și că este numai suficientă a constătuți fraudă în materie de faliment ²⁾.

Cum vedem din cele de sus, rezultă că în doctrina și jurisprudența italiană sunt 2 opinii asupra ces-

¹⁾ Vidari op. cit. I, No. 158 fine.

²⁾ Curtea de Apel Galați, Secția I, No. 28 din 29 Noembrie 1891. (Vezi registr. Curții).

³⁾ Idem.

⁴⁾ Idem.

⁵⁾ 16 Martie 1891: F. It. pr. part. pag. 752.

¹⁾ 7 Junie 1886: F. It. R. G. cuvântul: Frode e similazione N. 9.

²⁾ Vezi F. It. 1891 pr. part. pag. 751 și nota 1.

tiunei dacă acțiunea Pauliană este admisibilă sau nu când debitor și creditor constituiesc o ipotecă sau gaj știind și unul și altul că debitorul devine insolubil; și după noi, opiniunea susținută de Curtea de Genova și Casația din Roma, care decid ca acțiunea Pauliană este admisibilă în acest cas (atât în civil cât și în comercial), este mai conformă și cu principiile și cu egalitatea ce trebuie să domine pentru toți creditorii, pentru motivul simplu că gajul sau ipoteca aduce o micșorare în detrimentul celor-l'alți creditori.

Cu aceasta am terminat ceia-ce aveam de zis asupra art. 721, cod. com.

(Va urma).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

Inalta Curte de Casație Secția I

Audiența de la 21 Ianuarie 1894

PREȘEDENȚIA D-lui GR. LAHOVARI, PREȘEDINTE

Ministerul Domeniilor cu I. A. și Maior P. A. Ritoridi

Perempțiune. — Militari. — Stare de asediū. — Dacă în timpul campaniei din 1877, și cât a durat starea de asediū, termenul de primare a fost suspendat pentru militari. — Dacă această suspendare profită și celor-l'alte părți din proces ce nu erau militari. — Art. 1, 3 și 4 din legea din 27 Aprilie 1877, asupra suspendării prescripțiilor și a termenelor unor acte judecătorești. — Respingere.

Termenul de primare a judecăților pentru militarii aflați sub steaguri în timpul războiului din 1877 a fost suspendat pe tot timpul cât a durat starea de asediū, adică până la 5 August 1878, și această suspendare profită și celor-l'alte părți din proces cari n'ar fi fost militari, căci fiind un singur proces și procedura neputându-se îndeplini în privința părții ce se află sub steaguri ca militar, fiind suspendat pentru militari ori-ce termen, procesul se afla de fapt suspendat și pentru cele-l'alte părți.

Decisiunea No. 23 din 94. — Respins ca neîntemeiat recursul făcut de Ministerul Domeniilor contra decisiunii Curței de Apel Galatz secția II No. 16 din 93 dată în procesul cu I. A. și Maior Ritoridi.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-nu Președinte P. Orbescu.

S'a ascultat d-l M. Schina, avocatul recurentului Minister în dezvoltarea motivelor de casare.

S'au ascultat și d-nii G. Daniilopolu și C. Nacu avocatul intimatilor în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului invocat :

„Atacăm decisiunea Curței de Apel din Galați, în ceea-ce privește primarea apelului lui Ion Ritoride „întru cât densusul ne fiind persoană în drept a beneficia de favoarea legii din Aprilie 1877 pentru densusul „art. 257 din procedura civilă este rău aplicată“.

Având în vedere că prin decisiunea supusă recursului, Curtea de Apel, constată în fapt că, prin încheierea Curței de Apel din București cu No. 2777 din 29 Septembrie 1877 procesul dintre stat, recurent ađi, și frații Ritoride a fost pus în suspensiune în virtutea legii din 27 Aprilie 1877 pentru suspendarea prescrip-

țiilor și a termenelor unor acte judecătorești, și pe motiv că unul din frații Ritoride și a nume P. Ritoride ca militar făcea campania din 1877.

Având în vedere că după art. 1, 3 și 4 al sus menționatei legi termenul de primare a judecăților pentru militarii aflați sub steaguri era suspendat în timpul stărei de asediū, care a ținut, după cum constată în fapt Curtea de Apel, până la 5 August 1878 ;

Considerând că de și prin susmenționata lege din 1877, termenele de primare a judecăților, sunt suspendate numai pentru militarii aflați sub steaguri, și unul din frații Ritoride nu era militar, însă întru cât nu era de cât un singur proces și procedura nu se putea îndeplini în privința celui care era militar fiind suspendat pentru densusul ori-ce termen, procesul se afla suspendat de fapt și pentru Ion Ritoride.

Având în vedere că un proces nu poate fi scindat în două procese fără voia părților de oare-ce intentarea acțiunilor și administrarea probelor este un drept acordat părților ;

Că așa fiind, cu drept cuvânt Curtea d'Apel a respins cererea de primare a apelului fraților Ritoride, întru cât de la 5 August 1878, epoca până când militarii puteau beneficia de legea din 1877 și până la Octombrie 1879 epoca când Statul a făcut cererea de primare, nu trecuse termenul de doi ani prevăduți de art. 257 din procedura civilă pentru primare a judecăților ;

Că așa fiind motivul invocat este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

Inalta Curte de Casație secția II

Audiența de la 16 Februarie 1894.

PREȘEDENȚIA d-lui P. ORBESCU, PREȘEDINTE

Meyer Lustgarten cu I. Șloimovitz și D. M. Gavrilescu.

Faliment. — Opozițiune. — Apel. — Hotărîre dată de tribunal în materie de faliment. — Dacă o asemenea hotărîre este supusă opozițiunii și apelului, și în ce cas.

Recurs. — Dacă hotărîrile date de tribunal în materie de faliment și cari nu sunt supuse opozițiunii și apelului, sunt susceptibile de recurs în Casație. — Dacă partea care a atacat pe calea opozițiunii sau a apelului o hotărîre a tribunalului dată în materie de faliment, și care nu era susceptibilă de aceste căi, o mai poate ataca cu recurs.

Faliment. — Când operațiunile falimentului au fost închise prin împărțirea activului între creditorii, se mai poate cere redeschiderea și de cine ? — De cine se poate cere redeschiderea falimentului când a fost închis din cauza insuficienței activului pentru acoperirea cheltuelilor. — Casare.

(Art. 936, 706, 719, 829, 849, 831, 828, 703, 897, 828, 830, și 831 codul comercial și art. 36 legea organică a Curței de Casație).

1. După articolul 936 din codul comercial, sentințele date de tribunal în materie de faliment nu sunt supuse opozițiunii și apelului de cât în casurile prevădute de art. 706, 719, 829 și 849 din codul comercial. Ast-fel când o încheere sau o sentință a tribunalului, dată în materie de faliment, este basată pe aplicarea unui articol de lege altul de cât acela prevăduț de sus menționatul articol 936, o asemenea sentință nu este susceptibilă de opozițiune sau apel.

2. Sentințele și încheerile date de tribunal în materie de faliment, și cari nu sunt susceptibile de opozițiune sau apel, sunt supuse recursului în Casație întru cât articolul 36 din legea organică a Curții de Casație prevede că este susceptibilă de recurs ori-ce sen-

tintă dată în ultima instanță și ori-ce act judecătoresc care ar cuprinde un exces de putere.

3. *În materie de faliment, când partea interesată a atacat pe calea opozițiunii sau a apelului o sentință a tribunalului ce nu era susceptibilă de aceste căi, prin aceasta dînsa nu a pierdut dreptul de a ataca, în timp util, cu recurs o asemenea sentință sau încheere, căci urmărirea unei judecăți pe o cale greșită, nu implică nici renunțarea, nici pierderea dreptului de a usa, în timp util, de calea legală a judecății dacă nu există autoritatea lucrului judecat pronunțată în judecata precedentă.*

4. *În urma închiderii falimentului, după împărțirea activului între creditorii, numai debitorul are facultatea de a cere și obține de la tribunal redeschiderea acelei proceduri, căci numai lui i-se impune și a putut să i-se impună prin art. 828 c. com. Condițiunea de a mai plăti creditorilor săi cel puțin o decime din creanțele lor, pentru ca să se poată obține redeschiderea operațiunii falimentului și să ridice ast-fel dreptul creditorilor de a l putea urmări fie-care în parte pentru plata integrală a creanței sale.*

Orî-ce interesat poate cere redeschiderea operațiunii falimentului numai când falimentul a fost închis din cauza insuficienței creditului pentru acoperirea cheltuielilor, nu și în cazul când procedura falimentului a fost închisă după împărțirea activului între creditorii.

Ast-fel tribunalul pronunță o hotărâre casabilă când admite cererea făcută de unii creditorii de a redeschide un faliment care a fost închis după împărțirea activului între creditorii.

Decisiunea No. 30/94.— Respinge incidentele și admitînd recursul făcut de Meyer Lustgarten Casează încheerea Trib. Iași Secția II No. 2727/93 dată în cererea de redeschidere de faliment făcută de I. Șloimovitz și D. M. Gavrilesco ca creditorii a falitului recurent.

S'a citit raportul făcut în cauză de d. consilier D. Hăntescu.

S'a ascultat d-l Panu, avocatul intimaților, în dezvoltarea incidentelor ridicate precum și în combaterea motivelor de casare.

S'a ascultat și d-l B. Misir avocatul recurentului Meyer Lustgarten în cererea de respingere a incidentelor ridicate de avocatul intimaților precum și în dezvoltarea motivelor de casare.

Curtea deliberînd

Asupra incidentelor susținute de intimați, în sensul că recursul contra încheerii Trib. Iași secția II, No. 2727/93 este neadmisibil, atât pentru motivul că în contra acelei încheeri urmîndu-se judecată în opozițiune și apel, ar fi fost loc de recurs numai contra decisiunii Curței de Apel Iași secția I cu No. 11/93, dată asupra apelului, iar nu asupra hotărârei primei instanțe, cât și pentru al doilea motiv că menționata încheere a tri-

bunalului neputîndu-se considera ca o sentință dată contradictoriu sau în lipsă, nu este susceptibilă de recurs în Casație, conform art. 897 cod. com., care prevede dreptul de recurs numai contra unor asemenea sentințe.

Considerînd că după art. 936 c. com. sentințele date în materie de faliment nu sunt supuse opozițiunii și apelului de cât în casurile prevăzute de art. 706, 719, 829 și 849 cod. com.

Considerînd că, în specie, încheerea tribunalului este dată în materie de faliment și este basată pe aplicațiunea art. 831 comb. cu art. 823 și 703 cod. Com., articole care nu sunt cuprinse în art. 936, menționat mai sus, și prin urmare asemenea hotărâre nu este susceptibilă de opozițiune sau apel;

Considerînd că dacă recurentul a urmat judecata pe calea opozițiunii și a apelului, prin această procedură n'a pierdut dreptul de a ataca prin recurs în Casație menționata încheere a tribunalului, căci urmărirea unei judecăți pe o cale greșită, nu implică, nici renunțarea, nici pierderea dreptului de a usa, în timpul util, de calea legală a judecății, dacă nu există autoritatea lucrului judecat, pronunțată în judecata precedentă, cea ce în specie nu există, fiind că prin decisiunea Curței din Iași s'a respins apelul ca neadmisibil, considerîndu-se încheerea tribunalului ca dată în ultima instanță;

Considerînd apoi că această încheere a tribunalului este susceptibilă de recurs în Casație pe câtă vreme nu se poate califica de cât ca o sentință dată în lipsă și în ultima instanță, intrînd ast-fel în previsațiunea art. 897 cod. com. citat mai sus, care supune asemenea sentințe dreptului de recurs în Casație;

Considerînd că dacă asemenea încheeri nu s'ar califica ca sentințe susceptibile de recurs în Casație, după cum nu sunt supuse nici opozițiunii și apelului, atunci prin ele s'ar putea comite cele mai flagrante excese de putere, în detrimentul părților interesate, fără nici un control, ceia ce nu a putut intra în spiritul legiuitorului, ci din contră să prevadă, prin art. 36 din legea organică a Curței de Casație că este susceptibilă de recurs ori-ce sentință dată în ultima instanță și ori-ce act judecătoresc care ar cuprinde un exces de putere.

Că prin urmare, în vederea celor expuse trebuie a se respinge ca nefondate incidentele mai sus menționate.

Asupra motivului de casare.

„Violarea art. 823 cod. com. și greșita aplicare a art. 831 c. com.“

„În adevăr, în specie, falimentul s'a închis conform art. 828 cod. com. după terminarea repartițiunii sumelor provenite din averea falimentului și prin urmare redeschiderea procedurii falimentului nu se putea face de cât de către falit, conform art. 2 din acel art. care-i crează lui o asemenea favoare, iar nu creditorilor. Tribunalul a admis redeschiderea operațiunilor falimentului, după cererea a doi creditorii și anume a d-lui I. Șloimovici și D. M. Gavrilesco, basîndu-se pe art. 831 cod. com., care prevede cazul când falimentul s'a închis din cauza insuficienței activului ceia-ce e cu totul altă specie de cât a noastră“.

Considerînd că din textul și sensul art. 823 cod. com. rezultă clar că în urma închiderii procedurii falimentului după împărțirea activului între creditorii numai debitorul are facultatea de a cere și obține de la tribunal redeschiderea acelei proceduri, căci numai lui i se impune și a putut să i se impună prin acest articol, condițiunea de a mai plăti creditorilor săi cel puțin o decime din creanțele lor, pentru ca să poată obține redeschiderea operațiunii falimentului și să ridice ast-fel dreptul creditorilor de a l putea urmări fie-care în parte pentru plata integrală a creanței sale;

Considerând apoi, că dacă prin art. 828 ar fi voit legiuitorul de a acorda și ori-cărui interesat, afară de debitor, facultatea de a cere și obține redeschiderea operațiunii falimentului în cas când este închisă după împărțirea activului, ar fi prevădută aceasta expres, cea ce însă n'a-ă făcut, prin citatul articol, după cum a-ă găsit necesitatea de a prevedea și a acorda expres asemenea facultate, prin art. 831 cod. com. pentru ori-ce parte interesată, afară de falit, însă numai pentru cazul prevădută în articolul următor 830, relativ la încetarea operațiunii falimentului din cauza insuficienței activului pentru acoperirea cheltuelilor.

Considerând că în specie, se constată, prin sentința atacată că procedura falimentului privitoare pe frații Lustgarten, a fost închisă după împărțirea activului între creditorii și cererea pentru redeschiderea ei a-ă fost făcută de către intimați, în calitate de creditorii, iar nu de către firma debitoare a fraților Lustgarten.

Considerând prin urmare, că în vederea celor mai sus expuse, tribunalul admitând asemenea cerere și ordonând redeschiderea procedurii falimentului a făcut o greșită aplicațiune a citatelor articole 828 și 831 cod. com. și ast-fel motivul de casare este fondat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge amândouă incidentele și casând încheierea Tribunalului Iași, trimite afacerea a se judeca la Trib. Roman.

Audiența de la 15 Februarie 1894

PREȘEDENȚIA d-lui P. ORBESCU, PREȘEDINTE

Procurorul general al Curții de Apel Iași cu martorii duelului dintre Alex Medvey și Eugen Brodtchi

Duel. — Martori. — Dacă codul penal român pedepsește pe martorii asistenți la duel. — Când sunt pedepsiți.
(Art 258, 268, 47 și 50 Codul penal român, și § 172 Codul penal prusian).

In materie de duel, codul penal român nu prevede nici o dispozițiune în privința martorilor sau secundanților, dacă trebuie sau nu pedepsiți, cum prevede codul prusian, după care legiuitorul nostru s'a inspirat în această materie, și care declară a nume că secundanții, precum martorii, medicii și chirurgii cari a-ă asistat la duel, nu sunt supuși unei pedepse.

In lipsa unei asemenea dispozițiuni în codul penal român, martorii cari asistă la un duel, nu pot fi declarați în principii nesupuși unei pedepse ca complici, când ei ar fi asistat în condiții de adevărați complici. Ast-fel, martorii vor fi urmăriți când se va dovedi că ei a-ă provocat, a-ă ațâlat pe luptători, sau i-a-ă asistat în condițiunile stabilite de art. 50 din codul penal. Nedovedindu-se aceasta, martorii nu vor putea fi urmăriți, căci faptul martorilor cari asistă în diferitele faze ale duelului pe combatanți, departe de a fi un fapt oprit de legiuitorul penal, e un fapt util, și această utilitate a lor o recunoaște chiar legiuitorul prin art. 260 codul penal.

Decisiunea No. 91 din 94. — Respins ca nefondat recursul făcut de D. procuror general al Curții de Apel Iași contra decisiunii cu No. 1035 din 93

prin care se achită martorii secundanții ce a-ă figurat în duelul dintre Alex. Medvey și Eugen Brodtchi, în care acest din urmă a fost omorât.

S'a citit raportul făcut în cauză de d. consilier N. Mandrea, și

S'a ascultat d. Procuror Ciru Oeconomu în concludsiuni.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare:

„Violarea art. 259 combinat cu art. 50 și 51 codul penal.“

„Curtea respingând apelul Ministerului public de la prima instanță susținut de noi, achită pe d-nii Chiselmtzchi Edmond Sloneschy, Iasinschy, Edvin Baroni și Rosvadovschy, cari a-ă figurat ca martori secundanți în duelul dintre Alex. Medvey și Eugen Brodtchi, în care acest din urmă a fost omorât.

„Motivele de achitare sunt coprinse în decisiunea Curții și în sentința Tribunalului, aceste din urmă fiind adoptate și de Curte și se reduce la următoarele considerațiuni :

1) Tăcerea legii penale în privința martorilor.

2) Natura participărei acestora la săvârșirea delictului, și

3) Considerațiuni trase din legea prusiană.

„Asupra primului punct, chestiunea este de a se ști dacă tăcerea legii în privința martorilor se poate interpreta drept intențiune de a scuti de ori-ce penalitate pe acești complici ai delictului.

„Credem că față cu principiul general stabilit de art. 50 codul penal, complicii ai ori-cărui delict sunt pasibili de pedepsele prevădute de art. 48, 49 și 51 și că, din contra, ar trebui o dispoziție formală care, prin excepțiune să scutească pe complicii de pedeapsă sau să prescrie o pedeapsă alta de cât cea prevădută în citatele articole, pentru ca dispozițiunile relative la complicitate să înceteze de a fi aplicabile.

„Asupra punctului al doilea se susține că de și rolul secundanților este în genere, pe lângă încercarea de împăcare, de a procura armele, a supraveghea păzirea condițiunilor stipulate și a asista pe adversari în timpul luptei, totuși dênșii nu se pot considera și pedepsi ca complici pentru că legea îi vede cu ochii favorabili, de oare-ce prescrie pedeapsa rănilor și omorului comun când duelul a avut loc fără martori sau când condițiunile stabilite de acestea, n'a-ă fost observate.

„Acest argument al Tribunalului nu este serios, raționând ast-fel, s'ar putea dice că legea vede pe duelistii cu ochi favorabili, pentru că omorul săvârșit în duel se pedepsește mult mai ușor de cât crima comună.

„Curtea adaugă că martorii în cazul de față, îndeplinindu-și rolul în mod corect, nu li se pot imputa vre-o intențiune culpabilă. Dar ori-ce s'ar dice asupra rolului secundanților în duel, nu mai puțin duelul e un delict și participarea martorilor, intrunind elementele prevădute de art. 50 codul penal constituie complicitate la acest delict și nu există nici o rațiune pentru care s'ar pedepsi numai autorii principali, iar pe complicii nu. Faustin Helie, care susține că în lipsa unei dispozițiuni speciale în codul penal frances, duelul nu trebuie să fie pasibil de vre-o pedeapsă și combate jurisprudența Curții de Casație, care asimilează rănirile și omorul comis în duel, cu rănirile și omorul comun, totuși Faustin Helie recunoaște că în sistemul Curții de Casație este rațional și juridic de a pedepsi pe martori ca complici, de oare-ce aceștia asistă pe autori în faptele cari pregătesc, înlesnesc și săvârșesc acțiunea lor și adaugă că, chiar dacă martorii se încearcă mai întâi a împăca pe adversari, nu mai puțin devin ia urmă

complici fără de care delictul nu s'ar comite, căci fără concursul lor duelul nu poate avea loc.

„In fine nu se poate trage nici o deducțiune favorabilă teoriei ce o combatem din legea prusiană, de unde legiuitorul român a luat dispozițiunile relative la duel. Din contră, nereproducerea în legea noastră a § 172 Prusiană, care scutește pe secundanți de pedeapsă s'ar putea interpreta cu mai mult cuvînt ca intențiunea legiuitorului de a-i pedepsi conform dreptului comun.

„Pe de altă parte, este de observat că și § 166 prusian, care pedepsește pe cei ce transmit provocarea, lipsește în codul nostru. Ce trebuie să conchidem din eliminarea acestor dispozițiuni? Credem că concludsiunea cea mai rațională este că legiuitorul român a înțeles să pedepsească pe martori conform regulilor generale relative la provocare și la complicitate.“

Avînd în vedere că Curtea de Apel din Iași, prin decizia supusă recursului declară, că diferitele persoane cari au asistat la duelul dintre Oscar Medvey și Eugen Marian Brodschi, săvîrșit lângă Burdujeni, și care a avut de urmare uciderea lui Brodschi, nu pot fi considerate ca complici conform art. 47 codul penal pentru că ei n'au înlesnit comiterea unei infracțiuni, ci rolul lor a fost numai de a regula condițiunile duelului, de a asista pe luptători pe teren și de a veghea ca toate regulele admise să fie strict observate;

Avînd în vedere că este a se ști daca martorii cari au asistat la duelul săvîrșit au putut fi urmăriți ca complici;

Considerînd că legiuitorul în art. 258 și urm. codul penal, inspirîndu-se în parte de dispozițiile codului penal al Belgiei și al Prusiei, nu conține nici o dispoziție în privința martorilor precum găsim în § 172 a codului penal al Prusiei, care declară anume că secundanții, precum martorii cari au asistat la duel, medicii și chirurgii nu sunt supuși unei pedepse; că în lipsa unei asemenea dispoziții în codul penal român, martorii cari asist la un duel, nu pot fi în principiu declarați nesupuși unei pedepse ca complici, când ei ar fi asistat în condițiile de adevărați complici conform art. 47 seqq. codul penal, pentru că duelul se pedepsește de codul penal după distingerile stabilite de art. 258 și urm. codul penal și prin urmare martorii asistenți vor putea fi urmăriți însă pentru aceasta se cere ca ei să fi provocat, să fi ațîțat pe luptători, sau să fi asistat în condițiunile stabilite de art. 50 C. penal; ca sub acest raport Curtea d'Apel anume declară că martorii n'au fost în nici una din acele condiții pentru ca ei să fie considerați în drept ca complici și prin urmare ca să poată fi urmăriți.

Considerînd de altmintrelea e cu neputință a urmări pe martorii cari asistă la un duel, pentru că faptul martorilor cari asistă în diferitele faze ale duelului, în sine departe de a fi un fapt oprit de legiuitorul penal, e un fapt util, căci numai grație martorilor se pot întrebuința mijloace pentru a împăca sau pentru îndemna la împăcare, pentru că prin martori se poate obține ca lupta să fie leală și onestă și pentru că condițiile stabile sau consacrate prin us să fie observate, și această utilitate a martorilor o recunoaște chiar și legiuitorul prin art. 260 cod. penal;

Că așa fiind, atât în fapt cât și în drept, decizia se susține și recursul urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

Tribunalul Ilfov secția Comercială

Audiența de la 22 Ianuarie 1894.

PREȘEDENȚIA D-LUI ȘTEFĂNESCU, PREȘEDINTE

Ioel Rosentzveig cu I. Lieblich

Faliment.—Concordat.—Când creditorii unui faliment, nu au fost achitați de cota concordatară, pot participa la masa credală când debitorul lor cade într'un nou faliment?

Cambia.—Plată.—Cum se dovedește plata unei cambii.— Se poate dovedi plata ei prin martori?

(Art. 858 și 853 din Codul Comercial).

1) *Dacă creditorii unui falit nu au fost îndestulați la termen de cotele concordatate, densii reintră în întregimea creanțelor lor, cu alte cuvinte, participă la al doilea faliment al debitorului lor cu întreaga lor creanță originală. Ast-fel, concordatul fiind obligatoriu pentru toți creditorii aflați asistenți în momentul declarațiunei falimentului, ori ce creditor al primului faliment, trebuie să participe la cota concordatară din al doilea faliment, chiar dacă n'a participat la votarea acestui concordat, când se dovedește că acel creditor n'a fost achitat în total sau în parte de cota concordatară a actului celui d'ântei faliment.*

2) *In materiă de cambii plata se dovedește prin reținerea titlului debitorului achitat. Ast-fel când titlul se află în mâna creditorului, plata lui nu se poate dovedi prin martori.*

Sentința No. 100/94. — Respins ca nefondat apelul făcut de Ioel Rosentzveig contra cărței de judecată No. 4249/93 bis pronunțată de Judele Ocol. I București ⁽¹⁾ în procesul cu I. Lieblich.

S'au ascultat d. N. Durma, avocatul apelantului în desvoltarea motivelor de apel, precum și d. A. Demetrian, avocatul intimatului în combateri.

Tribunalul deliberînd

Asupra apelului făcut de Ioel Rosentzveig contra cărței de judecată No. 4249/93 bis, a Judelei Ocol. I București.

Avînd în vedere susținerile părților în instanță.

Avînd în vedere că, prin menționata carte de judecată Ioel Rosentzveig et fiu sunt condamnați la plata sumei de lei șase sute, cota concordatului încheiat de numiții cu creditorii săi în anul 1892, cota la care apelantele se opune a o plăti pe motivul că densa fiind garantată de firma Levinshon et Frieland, densii sunt responsabili și că în al doilea rînd, această cotă i s'ar fi achitat lui Lieblich de către garant;

Că, afară de aceasta în cazul când această cotă nu i-ar fi fost achitată totuși, I. Lieblich, nu poate pretinde de cât cota de 20% de la primul concordat.

Avînd în vedere cambia prezentată de reclamant.

Avînd în vedere că din desbateri și din lucrările aflate în dosar, rezultă că în anul 1891 Ioel Rosentzveig et fiu, cad în faliment, fac concordat cu 20% garantat de Levinshon et Frieland, care și aceștia au cădut în faliment după cât-va timp; că mai târziu Ioel Rosentzveig et fiu, neplătind la scadență creanțele, cade din nou în faliment în 1892 încheind un nou concordat

(1) A se vedea Curierul Jud. No. 84/93 în care s'a publicat. N. R.

cu 50% omologat de Tribunalul Comercial Ilfov prin jurnalul No. 3254 din 9 Maiu 1892.

Având în vedere că din dispozițiunile art. 853 cod. com. rezultă că dacă creditorii unui falit nu au fost îndestulați la termen de cotele concordatate reintră în întregimea creanțelor lor cu alte cuvinte, participă la al doilea faliment cu întreaga sa creanță originală.

Având în vedere că în speță, de și I. Lieblich nu a votat acest al doilea concordat, și prin urmare nu poate lua de cât cota de 20% de la primul concordat cum pretinde pârâțul Ioel Rosentzveig, nu este mai puțin adevărat însă, că concordatul fiind obligatoriu pentru toți creditorii aflați asistenți în momentul declarațiunei falimentului conf. art. 853 cod. com. el trebuie să participe la cota concordatară din al 2-lea faliment întru cât nu s'a dovedit cu nimic că Lieblich a fost achitat în totul sau în parte de cota concordatară a aceluia d'ântâi faliment.

Având în vedere că, în ce privește alegațiunea pârâțului, că cota fiind garantată de firma Levishon et Frieland, dânsul nu poate fi responsabil, însă această alegațiune nu poate fi ținută în seamă de oare-ce garantul unui concordat garantează plata cotelor de către falit, și numai în cazul când falitul nu plătește cotele concordatate atunci creditorul are dreptul a recurge la garant de unde rezultă că concordatul nu esclude pe falit;

Având în vedere și cel de al treilea motiv invocat de apelant că cambia este plătită cerând a i se admite proba cu martori să dovedească această afirmațiune;

Considerând însă că în materie de cambie plata se dovedește prin reținerea titlului debitorului achitat;

Că în speță titlul fiind în mâna creditorului plata lui nu se poate dovedi prin martori;

Că, ast-fel fiind, din toate aceste considerante rezultă că apelul este nefondat și cată să fie respins.

Având în vedere efectele devolutive ale apelului cum și considerantele din cartea de judecată apelată.

Pentru aceste considerante redactate de d-l membru G. Bădescu, Tribunalul respinge apelul și confirmă cartea apelată.

(ss) G. Ștefănescu, G. Bădescu.

Tribunalul Ilfov secția II c. c.

Audiența de la 20 Ianuarie 1894

PREȘEDENȚIA D-LUI I. VERICEANU, MEMBRU

Sentința Civilă No. 49.

Elena Nicolescu cu C. N. și Luiza Badovici

Mandat. — Dacă soțul are un mandat legal, în ce privește exercițiul acțiunilor dotale. — Dacă pentru exercițiul unor asemenea acțiuni soțul mai are necesitate de o procură din partea soției sale pentru a o reprezenta în instanță.

Opozițiune. — Dacă este admisibilă opozițiunea soției în acțiunile dotale, când se constată că soțul său a fost presinte în instanță și a luat concluziuni. — Dacă soția lipsind, și soțul este presinte, se poate face aplicarea art. 151 pr. civ. — (Art. 1242 cod. civil și 151 pr. civilă). — Respingere.

Soțul are un mandat legal în ce privește exercițiul acțiunilor dotale, și nu are nevoie de o procură din partea soției sale pentru a o reprezenta înaintea instanțelor judecătorești în asemenea acțiuni. Ast-fel este neadmisibilă opozițiunea soției când se constată că soțul a fost presinte în instanță și a luat concluziuni, de și nu avea procură din partea soției sale. — În asemenea cas când soția a fost lipsă și soțul

presinte, nu este loc a se aplica art. 151 din procedură civilă.

S'a ascultat d-nul Al. Șonțu avocatul opozițiunei Elena Nicolescu în dezvoltarea motivelor opozițiunei.

S'a ascultat și d-nii Melisianu și Țepeluși avocații intimaților C. N. și Luiza Badovici.

Tribunalul deliberând

Având în vedere opozițiunea făcută de către Elena Nicolescu contra sentinței acestui Tribunal No. 660,93.

Având în vedere susținerile părților, lucrările din dosar și sentința opoasă.

Având în vedere că oponenta în susținerile sale pretindea că tribunalul urma să facă aplicațiunea art. 151 pr. c. la ultima înfățișare întru cât ea nu dăduse procură soțului ca să o represinte în instanță și procura care se vede la dosarul cauzei este pe numele d-lui avocat Al. Șonțu.

Având în vedere că de și această procură este pe numele d-lui avocat Al. Șonțu, însă întru cât soțul are un mandat legal în ce privește exercițiul acțiunilor dotale în virtutea art. 1242 din cod. civ. nu avea nevoie de procură pentru a o reprezenta la ultima înfățișare.

Având în vedere că la precedentă înfățișare s'a prezentat soțul în instanță și că a pus concluziuni.

Având în vedere că întru cât soțul avea un mandat legal, tribunalul nu putea să facă aplicațiunea art. 151 și deci opoziția soției cată a fi respinsă ca neadmisibilă.

Pentru aceste motive, Tribunalul respinge ca neadmisibilă opozițiunea.

(ss) I. Vericeanu, G. M. Vlasto.

Informațiuni

D-l P. Orbescu, președinte de secțiune la Inalta Curte de Casație a fost pus la retragere regulându-i-se și dreptul la pensiuene.

D-l Orbescu nu lasă de cât regrete printre colegii săi, printre membrii baroului și printre justițiabili.

În locul d-lui Orbescu, se dă ca sigură numirea d-lui N. Mandrea, cel mai vechiu dintre consilierii Curții de Casație și unul dintre cei mai distinși magistrați. D-l Mandrea este doctor în drept de la facultatea juridică din Berlin, și a fost profesor universitar de drept civil și roman.

Inteligentul și activul prim-grefier al Curții de Casație, d-l C. Christescu, a dat la lumină, săptămâna aceasta, partea I-a din Codul Civil Român adnotat cu jurisprudența română a tribunalelor, Curților de Apel și Curții de Casație. Această lucrare meritatorie și aproape unică în țară fiind de o importanță foarte mare pentru lumea juridică, vom reveni în numărul viitor, făcând o dare de seamă mai amănunțită.

Noua lege a judecătoriilor de ocoale, votată de curând de corpurile legiuitoare, a fost sancționată și publicată prin *Monitorul Oficial*, și se va pune în aplicare la 1 Iunie anul curent.